

Mandat for utvalget

Bakgrunn

Fagskoleutdanningene er yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, og har et omfang tilsvarende minimum et halvt og maksimum to hele studieår. I fagskoleloven er yrkesrettede utdanninger definert som ”utdanning som gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak”. Etter loven skal fagskolene tilby utdanning av høy kvalitet og gi studentene tilfredsstillende vilkår.

Fylkeskommunene er ansvarlig for å sørge for at det tilbys godkjent fagskoleutdanning som tar hensyn til lokalt, regionalt og nasjonalt kompetansebehov innenfor prioriterte samfunnsområder. Fagskoleutdanning er viktig for å sikre korte, yrkesrettede tilbud tilpasset nye kompetansebehov og krav i arbeidslivet. Fagskoleutdanning og høyere utdanning er to ulike alternativer til utdanning etter videregående opplæring, med hver sin lovgivning og formål. Det overordnede målet for fagskoleutdanning er at ”godkjent fagskoleutdanning skal være av høy kvalitet og gi studentene kvalitetssikra, fleksible og arbeidsmarknadsretta utdanningstilbud”, jf. Prop 1 S (2012-2013) for Kunnskapsdepartementet.

All fagskoleutdanning skal være godkjent av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). Godkjenning krever at utdanningen tilfredsstillende nasjonale kvalitetsstandarder fastsatt i forskrift. NOKUT fører tilsyn med fagskoleutdanningen og godkjenner fagskolenes interne system for kvalitetssikring. I 2012 var det totalt 115 fagskoler, med tilsammen 15 852 fagskolestudenter, som samlet dekker et bredt spekter av utdanninger innenfor en rekke fagfelt.

Oppgaver/avgrensning

Det er behov for mer, bedre og systematisert kunnskap om fagskolesektoren i Norge. Utredningen skal gi et solid grunnlag for det videre arbeidet med fagskoler og et bedre grunnlag for å vurdere hvordan fagskolene kan videreutvikles.

- Utvalget skal vurdere fagskoleutdanningens rolle og plass i utdanningslandskapet og arbeidslivet.
- Utvalget skal vurdere hvordan fagskoleutdanningenes kvalitet, synlighet og status kan styrkes.
- Utvalget skal vurdere hva det betyr at fagskoleutdanningene skal være yrkesrettede. Herunder utrede hvordan samarbeid mellom fagskoler og arbeidslivet kan sikre at fagskoleutdanningen er oppdatert og relevant når det gjelder arbeidslivets og næringslivets behov.
- Utvalget skal vurdere hvordan det best kan legges til rette for at studenter på en hensiktsmessig måte kan bevege seg mellom fagskoler og høyskoler og universiteter, herunder hvordan det kan videreutvikles gode overgangsordninger fra fagskole til høyere utdanning.
- Utvalget skal se på gjeldende krav til opptaksgrunnlag, herunder fagbrev, generell studiekompetanse og realkompetanse, og vurdere om dette er hensiktsmessige opptaksgrunnlag basert på det læringsutbyttet kandidatene skal oppnå.
- Det vil være aktuelt å endre betegnelsen fagskolepoeng, jf. forskrift om fagskoleutdanning, etter at utvalget har foretatt en nærmere gjennomgang.
- Utvalget skal vurdere dagens finansieringsordning for fagskoler og utrede alternative modeller for gjeninnføring av statlig finansiering av fagskolene.

Sentrale hensyn i utvalgets arbeid

Det er viktig at utvalget tar hensyn til behovet for progresjon og overganger mellom de ulike delene av utdanningsløpet, fleksibilitet i systemet og at det skal være enkelt for utdanningssøkere å skaffe seg oversikt over de ulike mulighetene. Utvalget må i sine vurderinger også se hen til arbeidslivets behov og internasjonal utvikling og Norges forpliktelser innenfor internasjonalt utdanningssamarbeid.

Utvalget skal vurdere dagens finansieringsordning for fagskoler og utrede alternative modeller for gjeninnføring av statlig finansiering av fagskolene. Minst ett av utvalgets forslag til modell skal baseres på uendret ressursbruk. Forslag til endringer i finansieringssystemet skal fremme effektiv forvaltning.

Det er opp til utvalget om det vil belyse ytterligere og mer detaljerte problemstillinger enn de som er konkretisert i mandatet. Økonomiske, administrative og andre vesentlige konsekvenser av forslagene må utredes, jf. Utredningsinstruksen.

Kunnskapsgrunnlag

Som bakgrunn for sine samlede vurderinger må utvalget skaffe seg god oversikt over fagskolesektoren. Det forutsettes at utvalget gjør bruk av tilgjengelig statistikk, utredninger, evalueringer, forskning og annet eksisterende kunnskapsgrunnlag som er relevant for arbeidet. Utvalget skal også skaffe seg oversikt over internasjonale studier, i den grad det er relevant.

Utvalget må vurdere behovet for å sette ut oppdrag for å framskaffe nødvendig kunnskap for å svare på oppgaven.

Tidsramme og arbeidsform

Utvalget skal gi endelig rapport til Kunnskapsministeren i form av en NOU senest innen utgangen av 2014.

Utvalget skal ha en åpen arbeidsmåte som inviterer til dialog og diskusjon med sektoren og andre relevante aktører. Departementet skal informeres om arbeidet på egnet måte.